

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

**W KLASACH V- VIII
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 19
W ŁODZI**

W ROKU SZKOLNYM 2019 / 2020

OPRACOWAŁA:

**mgr Małgorzata Markowska
Joanna Latoszek
nauczyciele biologii**

Przedmiotowy system oceniania z biologii w szkole podstawowej opracowany został w oparciu o:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
- podstawę programową z biologii dla szkoły podstawowej
- program nauczania „Puls życia” dla klas V-VIII-ich wyd. Nowa Era
- Wewnątrzszkolny System Oceniania

Przedmiotem oceny są:

1. Wiadomości
2. Umiejętności
3. Postawa ucznia

uzyskiwane poprzez:

1. Obserwację pracy uczniów
2. Kontrolę umiejętności praktycznych kontrolę ustną
3. Kontrolę pisemną

Metody oceniania osiągnięć ucznia

Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:

- wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Oceny bieżące są wystawiane systematycznie w ciągu całego okresu nauki.

Oceny śródroczne i roczne są wystawiane w oparciu o co najmniej cztery oceny bieżące przy dwóch godzinach lekcyjnych tygodniowo z danego przedmiotu – biologia, przy jednej godzinie w tygodniu w oparciu o co najmniej trzy oceny

Postępy i osiągnięcia ucznia (ocena semestralna i roczna) w nauce są oceniane według skali:

Stopień celujący – 6

Stopień bardzo dobry – 5

Stopień dobry – 4

Stopień dostateczny – 3

Stopień dopuszczający – 2

Stopień niedostateczny – 1

W szkole obowiązuje średnia ważona. Oceny śródroczne, roczne i końcowe ustala się zgodnie z przyjętymi przedziałami punktowymi:

- 1) stopień celujący: średnia 5,50 – 6,00;
- 2) stopień bardzo dobry: średnia 4,65 – 5,49;
- 3) stopień dobry: średnia 3,60 – 4,64;
- 4) stopień dostateczny: średnia 2,60 – 3,59;
- 5) stopień dopuszczający: średnia 1,50 – 2,59;
- 6) stopień niedostateczny: średnia 1,00 – 1,49.

Ocenie podlegają

1. Prace klasowe kończące każdy dział nauczania:
 - sprawdzanie opanowania wiedzy teoretycznej
 - sprawdzanie umiejętności stosowania poznanej wiedzy w sytuacjach typowych
 - sprawdzanie umiejętności stosowania poznanej wiedzy w sytuacjach problemowych
 - rozwiązywanie zadań testowych
2. Krótkie sprawdziany – kartkówki :
 - kartkówki obejmujące swym zakresem dwie ostatnie lekcje (niezapowiedziane) lub 3 ostatnie lekcje (zapowiedziane)
3. Wypowiedzi ustne :
 - odpowiedzi
4. Prace domowe :
 - zadania domowe obserwacyjne
 - zadania domowe polegające na napisaniu krótkiej informacji na zadany temat
5. Aktywność na lekcji:
 - wypowiedzi w czasie lekcji
 - wyciąganie wniosków z przeprowadzanych doświadczeń
 - rozwiązywanie zadań
 - umiejętność pracy w grupie

6. Prace doświadczalne:

- wykonywanie doświadczeń na lekcji pod kierunkiem nauczyciela
- wykonywanie doświadczeń w grupach uczniowskich

7. Udział w konkursach biologicznych - szkolnych i pozaszkolnych:

- konkursy międzyszkolne
- konkursy wewnątrzszkolne

9. Przygotowywanie innych prac, np. referatów, projektów, prezentacji itp.

Zasady oceniania

Zasady organizacji procesu sprawdzania osiągnięć i postępów uczniów:

- a. prace klasowe, sprawdziany, testy kompetencji są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem z wpisem w dzienniku elektronicznym;
- b. jednego dnia może odbyć się jeden sprawdzian lub jeden test kompetencji;
- c. tygodniowo mogą odbyć się maksymalnie 3 sprawdziany, natomiast, gdy przełożony na prośbę uczniów sprawdzian w danym tygodniu będzie czwartym sprawdzianem lub drugim w danym dniu to wówczas uczniowie są zobowiązani do napisania go;
- d. każda praca klasowa poprzedzona będzie lekcją powtórzeniową;
- e. kartkówka (obejmująca wiadomości z dwóch ostatnich lekcji) może być przeprowadzona bez zapowiedzi, natomiast kartkówka (obejmująca wiadomości z 3 ostatnich tematów) będzie zapowiedziana;
- f. uczeń może być w ciągu semestru dwukrotnie nieprzygotowany do lekcji (dwie godziny w tygodniu) lub jednokrotnie (jedna godzina w tygodniu) co obejmuje: brak pracy domowej, brak obowiązkowych pomocy dydaktycznych, niezdolność do odpowiedzi, pod warunkiem zgłoszenia nauczycielowi faktu nieprzygotowania na początku lekcji; zgłoszenie nieprzygotowania nie ma zastosowania w odniesieniu do zapowiedzianych kartkówek, sprawdzianów i innych prac klasowych; nieprzygotowanie ucznia zaznacza się w dzienniku lekcyjnym symbolem „np.”; nieprzygotowanie uczeń zgłasza w trakcie czytania listy obecności;
- g. uczeń nieobecny na zajęciach edukacyjnych z powodu choroby (dłużej niż tydzień) powinien uzupełnić zaległości w ciągu tygodnia po powrocie do szkoły; w tym czasie uczeń może być nieprzygotowany do zajęć edukacyjnych na pierwszej lekcji (po uprzednim poinformowaniu nauczyciela o zaistniałej sytuacji w trakcie sprawdzania przez niego listy obecności);
- i. uczeń nie może poprawiać ocen z kartkówek, czyli prac zastępujących odpowiedzi ustną;

- j.** uczeń może poprawić tylko ocenę niedostateczną z testu zawierającego tylko zadania zamknięte
- k.** uczeń może poprawić jednorazowo każdą ocenę uzyskaną ze sprawdzianu (w terminie do dwóch tygodni od dnia zapisu jego oceny w dzienniku) podczas zajęć dodatkowych lub na lekcji, po uzgodnieniu terminu z nauczycielem; ocena uzyskana przez ucznia z poprawy sprawdzianu jest wpisywana do dziennika lekcyjnego;
- l.** każdy uczeń ma obowiązek napisania zaległego sprawdzianu; w sytuacji, kiedy został poinformowany o jej terminie, ale nie był obecny w dniu jej przeprowadzenia (uczeń otrzymuje wpis „0” w oceny cząstkowe, co traktuje się jako informację o zaległości ucznia), uczeń jest zobowiązany do napisania zaległej pracy w terminie zapisanym przez nauczyciela w komentarzu do oceny. Jeśli uczeń nie wywiąże się z obowiązku, o którym mowa w pkt. l, automatycznie „0” zamienia się w ocenę niedostateczną z zakresu sprawdzianu, którą uczeń może poprawić, a która jest traktowana jako pierwsza ocena z tej pracy;
- ł.** uczeń, który przystąpi do poprawy sprawdzianu i napisze go na:
- 1) wyższą ocenę niż uzyskał ze sprawdzianu, wówczas nauczyciel zmienia wagę oceny ze sprawdzianu z 3 na 2, wpisując ocenę z poprawy z wagą 3;
 - 2) taką samą lub niższą ocenę niż uzyskał ze sprawdzianu, wówczas nauczyciel wpisuje ocenę z poprawy z adnotacją „nie licz do średniej”.
- m.** uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie do lekcji, a jednocześnie podjął próbę napisania kartkówki (na tej lekcji) otrzymuje z tej pracy ocenę;
- n.** uczeń i jego rodzic/opiekun ma prawo do wglądu w prace pisemne dziecka, które zostają na terenie szkoły; uczeń może wypożyczyć ww. prace do domu z jednoczesnym poinformowaniem nauczyciela i oddać na następnej lekcji; W przypadku nieoddania pracy uczeń otrzymuje -5 pkt za zachowanie.(zgubienie -10 pkt)
- o.** każdy uczeń ma obowiązek przestrzegać postanowienia regulaminu pracowni biologicznej, z którymi został zapoznany na pierwszej lekcji w danym roku szkolnym; brak przestrzegania postanowień regulaminu wiąże się z naruszeniem zasad bezpieczeństwa i jest jednoznaczne z uzyskaniem przez ucznia oceny niedostatecznej (w kategorii „regulamin”);
- p.** uczeń za aktywność na lekcji oprócz oceny może otrzymać plus (cztery plusy = 5);
- r.** jeśli uczeń nie pracuje na lekcji, nie wykonuje poleceń nauczyciela otrzymuje ocenę niedostateczną za pracę na lekcji

Ocenianie prac kontrolnych odbywa się z wykorzystaniem skali procentowej:

- ocena celująca 97-100% wartości punktów możliwych do uzyskania
- ocena bardzo dobra 91-96% wartości punktów możliwych do uzyskania
- ocena dobra 71-90% wartości punktów możliwych do uzyskania
- ocena dostateczna 50-70% wartości punktów możliwych do uzyskania
- ocena dopuszczająca 30-49% wartości punktów możliwych do uzyskania
- ocena niedostateczna 0-29% wartości punktów możliwych do uzyskania

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające ponad program nauczania, będące efektem samodzielnej pracy,
- b) prezentuje swoje wiadomości posługuje się terminologią biologiczną
- c) potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych
- d) formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy
- e) dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych
- f) wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach
- g) potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji
- h) bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym
- i) wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią
- j) w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania
- k) bierze udział w konkursach biologicznych

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania
- b) wykazuje szczególne zainteresowanie biologią
- c) potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach.
- d) bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji
- e) potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzić doświadczenie i hodowle przyrodnicze
- f) sprawnie posługuje się mikroskopem, lupą oraz sprzętem laboratoryjnym
- g) potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i je opisać
- h) prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawnie terminologią biologiczną
- i) aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym
- j) w pisemnych sprawdzianach wiedzy osiąga od 90% do 100% możliwych do zdobycia.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności
- b) potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela
- c) posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny
- d) wykonuje proste preparaty mikroskopowe
- e) udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania
- f) jest aktywny na lekcji g) w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii oraz takie, które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych
- b) z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności
- c) z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.
- d) wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym
- e) w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- a) ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia
- b) wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności pod kierunkiem nauczyciela
- c) z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne
- d) wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej
- e) jest mało aktywny na lekcji
- f) w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia
- b) nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi
- c) wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych
- d) nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela
- e) wykazuje bierną postawę na lekcji
- f) w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów

Ocena uczniów z zaleceniami PPP

– nauczyciel obniża wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe

i choroby uniemożliwiające sprostanie wymaganiom programowym, potwierdzone orzeczeniem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub opinią lekarza – specjalisty;

– w ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostają zalecenia poradni:

- wydłużenie czasu wykonywania ćwiczeń praktycznych,
- możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
- konieczność odczytania poleceń otrzymywanych przez innych uczniów w formie pisemnej,
- branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych,
- możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
- podczas odpowiedzi ustnych zadawanie większej ilości prostych pytań zamiast jednego złożonego,
- obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
- możliwość udzielenia pomocy w przygotowaniu pracy dodatkowej.

Każda ocena jest dla ucznia i jego rodzica jawna.

Przedmiotowy system oceniania jest omówiony z uczniami

I umieszczony w dostępnym miejscu w pracowni przedmiotowej.